

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาเรื่อง ความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง เปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครอง และศึกษาข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กองค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ ได้ดังนี้

1. สรุปผล
2. อภิปรายผล
3. ข้อเสนอแนะ

สรุปผล

การศึกษาคความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ได้ดังนี้

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.75$, $\sigma = 0.86$) และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน ด้านที่ผู้ปกครองมีความพึงพอใจมากที่สุดคือ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ($\mu = 3.85$, $\sigma = 0.78$) ซึ่งสอดคล้องกับนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา มีความต้องการให้บุตรหลานที่เข้าเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กมีความสะดวก ปลอดภัย สะอาด น่ายุ่ และเอื้อต่อการเรียนรู้ รองลงมาคือ ด้านบุคลากร ($\mu = 3.82$, $\sigma = 0.80$) ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา สนับสนุนให้บุคลากรมีความรู้ความสามารถเพิ่มขึ้น โดยการสนับสนุนให้ทุนในการศึกษาต่อ และเข้ารับการอบรม สัมมนา ศึกษาดูงาน สำหรับความพึงพอใจของผู้ปกครองอันดับสุดท้ายคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ($\mu = 3.56$, $\sigma = 0.91$) เพราะการใช้จ่ายงบประมาณ องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา เป็นผู้จัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมมีระดับความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรเน้นความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงานวิชาการ และการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ควรฝึกให้เด็กกล้าแสดงออก ด้านงานบุคลากร บุคลากร ควรจบปริญญาตรีที่เกี่ยวข้องกับการดูแลเด็ก และด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ส่วนด้านที่มีความถี่ต่ำสุดคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ควรมีการชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณให้ผู้ปกครองทราบ

อภิปรายผล

จากการสรุปผลการศึกษาค้นคว้าเกี่ยวกับความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม มีประเด็นน่าสนใจที่นำมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผู้ปกครองมีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงตามลำดับคือ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านบุคลากร ด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ด้านวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก และด้านงานธุรการ การเงิน และพัสดุ และเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับน้อย คือผู้ปกครองมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ เพราะผู้ปกครองส่วนใหญ่มีภาระหน้าที่มาก และไม่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องการจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย และการจัดตั้งสมาคม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า เพราะศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม โดยส่วนมากไม่มี การจัดตั้งการจัดตั้งสมาคม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า ซึ่งอยู่ในด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ผลการวิจัยปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า องค์การบริหารส่วนตำบลจัวบาให้การสนับสนุนในด้านการจัดการศึกษา โดยได้พยายามจัดอาคารเรียนให้มีความมั่นคง

แข็งแรง มีการจัดห้องเรียน และห้องปฏิบัติการอาคารเรียนและอาคารประกอบ แยกประกอบกิจกรรมอย่างชัดเจน มีขนาดห้องเรียนได้มาตรฐาน มีโต๊ะ เก้าอี้ ขนาด และจำนวนเหมาะสมกับวัยของนักเรียนและการใช้งาน มีการตกแต่งห้องเรียนให้สะอาด มีการส่งเสริมฝึกอบรมครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน มีจำนวนครูที่มีประสบการณ์ ด้านการสอนเพียงพอกับจำนวนนักเรียน และโรงเรียนได้เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมประชุมชี้แจง เกี่ยวกับกิจกรรมวัตถุประสงค์ แนวการจัดกิจกรรมของโรงเรียน ครูและผู้บริหารยินดีรับฟัง ความคิดเห็น ข้อเสนอแนะของผู้ปกครอง โดยครูและผู้บริหาร โรงเรียนให้ความสะดวกในการ ติดต่อภารกิจต่างๆ กับโรงเรียนเป็นอย่างดี ซึ่งทำให้ผู้ปกครองมีความภาคภูมิใจที่เด็กเล็ก ได้เรียนในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กนี้ ซึ่งสอดคล้องกับ สุพจน์ ทรนารายณ์ (2548 : 83-84) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียน สังกัด เทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ผลการวิจัยพบว่า ระดับความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และ พรหมสิทธิ์ รักษาพรหมณ์ (2550 : 60-61) ได้ศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และบุคลากรต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบล ผาจุก อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ผลการวิจัยพบว่า ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน และบุคลากร มีความพึงพอใจต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลผาจุก ในด้านการบริหารงาน ด้านบุคลากรทางการศึกษาด้านงบประมาณ ด้านวิชาการ และด้าน สภาพแวดล้อม ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลงัวบา อำเภอวาปีปทุม จังหวัดมหาสารคาม จำแนกตามสถานภาพ โดยรวมมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน ผลการศึกษาค้นคว้าปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ปัจจุบันการสื่อสาร การส่งข้อมูลข่าวสาร การประชาสัมพันธ์ต่างๆ ทำให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ระดับการศึกษาต่างกัน ซึ่งก็ต่างได้รับข้อมูลข่าวสารอย่างทั่วถึง ทำให้ผู้ปกครองมีความพึงพอใจไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พรพญา หงษ์ภักดี (2544 : 84-85) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลนครพนม สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ผลการศึกษพบว่า ผู้ปกครองนักเรียนมีความพึงพอใจต่อครูผู้สอนโดยรวมและรายด้านทั้ง 4 ด้าน ไม่แตกต่างกัน และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุพจน์ ทรนารายณ์ (2548 : 83-84) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร

ผลการวิจัยพบว่า การเปรียบเทียบความพึงพอใจของผู้ปกครองที่มีต่อการจัดการศึกษาปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร จำแนกตามสถานภาพของผู้ปกครอง ดังนี้ คือ มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 2) การจำแนกตามสถานภาพด้านวุฒิการศึกษา ผู้ปกครองที่มีวุฒิการศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี และ สูงกว่าปริญญาตรี มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) การจำแนกตามสถานภาพด้านอาชีพ ผู้ปกครองที่ประกอบอาชีพ รับราชการ เกษตรกรรับจ้าง ธุรกิจส่วนตัว และ อาชีพอื่นๆ มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน และ 4) การจำแนกตามสถานภาพด้านรายได้ ผู้ปกครองที่มี รายได้ต่ำกว่า 8,000 บาท รายได้ระหว่าง 8,001-12,000 บาท และ มากกว่า 12,000 บาท มีความพึงพอใจต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในโรงเรียนสังกัดเทศบาล จังหวัดสมุทรสาคร ทั้งในภาพรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. ข้อเสนอแนะของผู้ปกครองที่มีต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก องค์การบริหารส่วนตำบลจันทวา อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดมหาสารคาม ที่มีความถี่สูงสุด 3 ลำดับแรก คือ ด้านงานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรเน้นความปลอดภัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านงานวิชาการและการจัดประสบการณ์แก่เด็ก ควรฝึกให้เด็กกล้าแสดงออก ด้านงานบุคลากร บุคลากรควรจบปริญญาตรีด้านการศึกษาปฐมวัย และด้านงานความสัมพันธ์กับชุมชนและการประชาสัมพันธ์ ควรส่งเสริมให้เด็กได้ทำกิจกรรมร่วมกับชุมชน ส่วนด้านที่มี ความถี่ต่ำสุดคือ ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ควรมีการชี้แจงการใช้จ่ายงบประมาณให้ ผู้ปกครองทราบ ผลการศึกษาปรากฏเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า อาคารสถานที่ตั้งศูนย์พัฒนาเด็ก เล็ก ตั้งอยู่ใกล้แหล่งชุมชน สะดวกต่อการเดินทาง การจัดประสบการณ์แก่เด็กได้จัดกิจกรรม ให้เด็กทั้งในและนอกห้องเรียน การจัดตารางกิจกรรมประจำวัน ได้จัดให้เหมาะสมกับวัยของ เด็ก มีการจัดเนื้อหาที่ปูพื้นฐานให้เด็กได้พัฒนาทั้งทางร่างกายอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ไปพร้อมๆ กัน และได้มีการสร้างสัมพันธภาพระหว่างครูกับผู้ปกครองให้เป็นไปด้วยดี มีการส่งเสริมให้ครูได้ฝึกอบรมเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุชาติ จินชาวนา (2551 : 47-50) ได้ทำการศึกษาความพึงพอใจของผู้ปกครองต่อการจัด การศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กรณีศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตองค์การบริหารส่วน ตำบลคอนทราย อำเภอกวนขนุน จังหวัดพัทลุง ผลการศึกษา พบข้อเสนอแนะการปฏิบัติงาน

ตามเกณฑ์มาตรฐานการศึกษา ได้แก่ ควรเพิ่มเติมสถานที่ให้กว้างขวางขึ้น ขยายห้องเรียน เพิ่มพื้นที่สำหรับผู้ปกครอง ปลูกต้นไม้และไม้ดอกไม้ประดับเพิ่มความร่มรื่น รักษาความสะอาดสม่ำเสมอ เพิ่มเครื่องเล่นเด็ก มีผู้ดูแลความปลอดภัยอย่างสม่ำเสมอ เพิ่มความปลอดภัยให้มากขึ้น ระวังอันตรายจากเครื่องใช้ไฟฟ้า และชุมชนควรมีส่วนร่วมให้มากกว่านี้

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะเพื่อนำไปใช้

1.1 ด้านงานวิชาการและการจัดประสบการณ์ ควรจัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมความสามารถด้านภาษาอังกฤษ จัดให้มีห้องปฏิบัติการภาษาอังกฤษ ให้มีจำนวนเหมาะสม เพื่อฝึกปฏิบัติการภาษาอังกฤษใช้เป็นภาษาสากล และจะก้าวทันเทคโนโลยีสมัยใหม่ เพื่อนำมาปรับใช้กับชีวิตประจำวัน มีการนิเทศภายในเพื่อติดตามผลการดำเนินงาน ตลอดจนนำเด็กไปทัศนศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมตามแหล่งเรียนรู้ และแหล่งวิทยาการแขนงต่าง ๆ เชิญผู้ปกครองเข้าร่วมในการกำหนดแนวทางและหลักสูตรของสถานศึกษา

1.2 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ควรจะได้รับการปรับปรุงสภาพให้ดีขึ้น ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรจัดพื้นที่ในการใช้เป็นที่พักผ่อนหย่อนใจของนักเรียน ควรจะมีพื้นที่ใช้สอย 1/3 ของพื้นที่ ควรปลูกต้นไม้ใหญ่ ทำสวนหย่อม สนามหญ้า เพื่อให้เด็กได้วิ่งเล่นพักผ่อนในเวลากลางวัน มีสนามเด็กเล่นพร้อมเครื่องเล่นเพียงพอและปลอดภัย มีสนามกีฬา เพื่อให้เด็กได้ออกกำลังกายเล่นกีฬา บริเวณควรมีทางเข้าออก และมีขนาดที่เหมาะสม

1.3 ด้านการบริการงานบุคลากร ควรจัดสวัสดิการให้แก่บุคลากร เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน และส่งเสริมสนับสนุนให้บุคลากรได้พัฒนาอาชีพโดยการให้ทุนการศึกษาเพิ่มเติม การอบรมสัมมนา และศึกษาดูงาน

1.4 ด้านงานธุรการ การเงินและพัสดุ ควรจัดจัดสรรงบประมาณให้เพียงพอสำหรับจัดสภาพแวดล้อมทางการเรียนรู้ จัดหาวัสดุอุปกรณ์สำหรับการเรียนรู้แก่เด็ก เพื่อให้เด็กได้ฝึกประสบการณ์

1.5 ด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรให้ความสำคัญในการจัดครูออกไปเยี่ยมเยือนชุมชนออกเป็นระยะๆ สม่ำเสมอ เมื่อชุมชนมีกิจกรรม และควรให้จัดประชุมผู้ปกครองก่อนเปิดภาคเรียน เพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเสนอความคิดเห็นในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ส่วนการจัดตั้งสมาคม ผู้ปกครอง และศิษย์เก่า ควรมีการจัดตั้งเพื่อให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษามากขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาค้นคว้าในครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนต่อการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

2.2 ควรศึกษารูปแบบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่เหมาะสมกับชุมชน
ภายใต้การกำกับดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบล

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY